

moptera su *istokrioci*, a Heteroptera su *raznokrioci*, *smrdibube* i *stjenice*. *Ušenci* su lisne uši Aphidina, dok su *uši* naziv za prave uši Pediculina. Naziv *cvrčci* ne postoji, ali Cicadina su *strigavci*, dok *crvci* su štitaste uši Coccina. Naziv *kornjaši* dolazi samo kao *raci kornjaši* (Malacostraca). *Leptiri* su Lepidoptera, a *leptirci* i *leptirići* su Microlepidoptera. *Sovice* su Noctuidae, a *sovke* su ptice Strigidae. *Metuljci* su Pyralidae, a *metulji* su Phalaenidae. Hymenoptera su *opnokrioci* ili *lilokrioci*, postoje i razne *ose* (*biljarice*, *cvjetarice*, *drvarice* i dr.). *Mrav* može biti i *mravak*, mravi su *mravlje*, a *mravuška* je krilati mrav. Međutim, *mravine* su termiti (Isoptera)! *Štipavci* su Scorpiones, a Pseudoscorpiones su *štipovnjaci*. U Rječniku nalazimo i niz drugih naziva koji su i danas u upotrebi, npr. *gusjenica* (njem. *Raupe*) i *pagusjeni* (bez *-ca*, njem. *After-raupen*). *Ličinka* je njem. *Larve der Insekten*, a *larva* (hrv.) je krinka, krabulja. *Kukuljica* je lat. *cuculus*, njem. *Kapuze*, kao dio odjeće, a *kukuljak* je ono što danas nazivamo *kukuljica*, lat. *chrysalide*, njem. *Puppe*, *Nymphe*. *Crvi* ili *crvlje* su Vermes, a *crvići* su „crvi” u plodovima (njem. *Maden*). *Crvotočnik* ili *bušar* je potkornjak koji pravi *crvotočinu* ili *crvotoč*. Isopoda su *babure* (naziv *mokrice* ne postoji). Postoji naziv *puževi* ili *puži*, kao i *stonoge*. Miševi su *mišjad*, a *mišje* ili *mišiče* su anatomske nazivi. *Glodavci* su lat. Glires. Zanimljivo je da su *voćari*, njem. *Fruchtfresser*, zoološki naziv za žderače voća.

Iz područja fitopatologije nalazimo znatno manje naziva. *Gljivarstvo* je lat. *mycologia*, a *gljive* su Hymenomycetes. Nema *plamenjače*, *peronospore*, *pepelnice* ni *luga*, no postoji *lug* (*ciedj*) kao lužina, isto tako i *hrđa*, njem. *Rost*, kao kemijski naziv. Postoji *plisan*, njem. *Schimmel* i *sniet*, njem. *Brand*, kao i *truhlež* i *truhljenje*, njem. *Trockenfäule*, zatim *gnjiće* i *gnjiljenje*, njem. *faule Gärung* i *gnjiti* i *sagnjiti*.

Zanimljivo je da nazivi *korov* i *drač* ne postoje, niti pod raznim stranim nazivima, te su vjerojatno uvedeni kasnije, kad im se počela pridavati odgovarajuća važnost. *Biljevnik* je naziv za lat. *herbarium*.

Nametnici su njem. *Parasiten*, *Schmarotzer*, tal. *parassiti*, a *bilina nametnica* je lat. *planta parasitica*. Naziv *šteta* je kvar, škoda, gubitak, a glagol *štetovati* znači kvarovati. Međutim, naziv *štetnik*, *štetočina* i sl., u smislu onoga koji pričinja štetu, ne postoji u tom Rječniku. To, pak, upućuje da su ti nazivi vjerojatno kasnijeg datuma.

Od zaštitnih sredstava, koja su tada postojala, nalazimo naziv *švajnfurtsko zelenilo*, kao i *mišomor* za „bieli arsenik”, ali nije naveden *buhač* ni *piretrin*. *Modra galica* naziva se još *konjski kamen* (!) ili *plavetnjak*, njem. *Kupfervitriol*, a *zelena galica* je *Eisenvitriol*.

Ovo je samo mali uvid u to kako se još davno počelo stvarati bogato hrvatsko znanstveno (stručno) nazivlje (na 1.370 str.), koje nam i danas može poslužiti kao pomoć pri izboru i upotrebi stručnog nazivlja.

Branko Britvec

OBAVIJEST ČLANOVIMA HED-a

U proljeće 2005. god. održat će se XV. skupština Hrvatskog entomološkog društva. Skupština je izborna i bira predsjednika, tajnika, blagajnika, knjižničara i još pet članova Upravnog odbora. Također se biraju Nadzorni odbor i Sud časti. O datumu održavanja skupštine svi članovi HED-a bit će na vrijeme obaviješteni pismeno.

U svezi navedenog molimo članove da se aktivnije uključe u rad uprave društva i u planiranje programa aktivnosti. Predlažu se slijedeće teme:

1. Upis novih članova.
2. Predlaganje i izrada projekata istraživanja entomofaune s gladišta faunistike, zaštite i ekologije. Istraživanja mogu biti fundamentalna i primijenjena.
3. Organiziranje seminara, savjetovanja i predavanja ili radionice o entomološkoj problematici.
4. Učestvovanje na stručnim ekskurzijama.
5. Poboljšati kontakte, znanstvenu i stručnu suradnju s entomološkim društvima europskih, a napose susjednih zemalja.

Vaše prijedloge i sugestije možete poslati na adresu Hrvatskog entomološkog društva koja se nalazi na 2. stranici ovog časopisa ili predložiti na godišnjoj skupštini.

Upravni odbor HED-a